

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands
Beleid en Onroerend Erfgoed

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Goedkeuring van het ontwerp van samenwerkingsakkoord
tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de
Vlaamse Gemeenschap, de Franse
Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het
Brusselse Hoofdstedelijke Gewest**

**Voorontwerp van decreet houdende instemming van het
samenwerkingsakkoord**

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- Ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;
- Memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;
- Advies van de Inspectie van Financiën van 2 april 2019.

1. Situering en inhoud van het samenwerkingsakkoord

Sinds de jaren 80 werden zowel door de Federale Overheid als door de Gemeenschappen en de Gewesten verschillende initiatieven genomen om aan de behoeften van slachtoffers te voldoen. Verschillende diensten zagen het levenslicht waaronder de bureaus voor slachtofferbejegening, thans de diensten voor politionele slachtofferbejegening genoemd, de diensten slachtofferhulp en de diensten slachtofferonthaal. In functie van een coherent slachtofferbeleid drong een samenwerking en coördinatie tussen de verschillende diensten zich op.

Het slachtofferbeleid heeft een **tweeledige doelstelling** :

- het voorkomen van secundaire victimisering die kan voortvloeien uit het gerechtelijk optreden, door alles in het werk te stellen opdat de behandeling van de zaak door politie, justitie of enige andere instantie geen tweede trauma veroorzaakt of het trauma veroorzaakt door het misdrijf niet verergert;
- het slachtoffer de mogelijkheid bieden zijn trauma te boven te komen en zo vlug mogelijk een nieuw evenwicht te vinden.

Op federaal niveau werden verschillende wetgevende initiatieven genomen om uitvoering te geven aan dit slachtofferbeleid, waaronder de wet van 1 augustus 1985 over de financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, de wet van 12 maart 1998 (wet Franchimont) die het Wetboek van Strafvordering wijzigde, de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf, de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering.

In 1994 besloot de Regering een Nationaal Forum voor slachtofferbeleid op te richten om de coherentie tussen de verschillende initiatieven en verschillende beleidsniveaus te bevorderen. Gedurende bijna 20 jaar was dit Nationaal Forum voor Slachtofferbeleid, dat sedert 2010 niet meer actief is, een structuur voor nationaal overleg met als doelstellingen de samenwerking, de dialoog en de informatie-uitwisseling. Het was daarnaast een nationaal adviesorgaan dat ertoe strekte een coherent slachtofferbeleid te bewerkstelligen. Het werkte tevens een strategisch plan uit voor een nationaal slachtofferbeleid en stelde het handvest voor de rechten van slachtoffers op waarin de basisrechten van het slachtoffer worden opgenomen:

- recht op correcte behandeling;
- recht op het krijgen en geven van informatie;
- recht op juridische bijstand;
- recht op herstel van de geleden schade;
- recht op hulpverlening;
- recht op bescherming;
- recht op respect voor het privé-leven.

Deze rechten zijn ook ingeschreven in de richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad. Daarnaast werden er door het Europees Parlement, de Raad en de Raad van Europa, verdere initiatieven genomen om de opvang van slachtoffers te verbeteren, waaronder namelijk:

- de richtlijn 2004/80/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van misdrijven;
- de richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad;
- het Verdrag van de Raad van Europa van 25 oktober 2007 inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik;

- het Verdrag van de Raad van Europa van 11 mei 2011 inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld;
- de richtlijn 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad.

In Vlaanderen wordt de psychosociale begeleiding van slachtoffers opgenomen door de diensten slachtofferhulp van het Centra voor Algemeen Welzijnswerk in uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Algemeen Welzijnswerk

Wat betreft de samenwerking tussen de verschillende sectoren en diensten (slachtofferonthaal, slachtofferbejegening en slachtofferhulp), werd enkel in Vlaanderen tot hiertoe een samenwerkingsakkoord afgesloten, zijnde het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg. Een dergelijk akkoord werd tot voor kort nooit gesloten voor het Waals Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Nochtans werd op 5 juni 2009 een protocolakkoord inzake slachtofferzorg afgesloten tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Ten gevolge van de zesde staatshervorming, die onder andere leidde tot een overdracht van de bevoegdheden van de justitiehuisen – waaronder het slachtofferonthaal – naar de Gemeenschappen en, voor het Franstalig landsgedeelte, tot een overdracht van de “aide aux justiciables” - waaronder slachtofferhulp – van de Gewesten naar de Franse Gemeenschap, bleek het noodzakelijk de werkzaamheden voor een samenwerkingsakkoord voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te hervatten. Het beoogde doel is tot een structurele samenwerking te komen tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus die belast worden met het slachtofferbeleid om de slachtoffers een gecoördineerde en kwaliteitsvolle begeleiding te bezorgen.

De twee hoofddoelstellingen van dit samenwerkingsakkoord zijn een model van samenwerking, van oriëntatie en van verwijzing te voorzien tussen de verschillende diensten inzake slachtofferzorg en de officiële erkenning van de bestaande overlegstructuren binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De betrokken overheden verbinden er zich daarenboven toe een blijvende aandacht te besteden aan de slachtofferproblematiek. Vertrekken vanuit een geest van samenwerking tussen de verschillende machtsniveaus zal, mits inachtneming van de bevoegdheden van elke actor, een samenhangend beleid in deze materie helpen te verzekeren.

Voor meer toelichting bij de wijzigingen, verwijzen we naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord.

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord werd voorgelegd aan het Overlegcomité op 6 februari 2019.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het nieuwe samenwerkingsakkoord heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De uitvoering ervan blijft binnen de huidige beschikbare begrotingskredieten. Voorliggend instemmingsdecreet heeft dus ook geen budgettaire weerslag.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 2 april 2019.

Een begrotingsakkoord werd niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Aangezien een instemmingsdecreet een tekst is die meermaals in dezelfde vorm voorkomt, valt deze onder de uitzondering van punt 305, eerste alinea van de Omzendbrief Wetgevingstechniek en is hier geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies vereist.

Conform omzendbrief VR 2004/13 van 17/12/2004 dient geen reguleringsimpactanalyse te worden opgesteld gezien het hier gaat om een beslissing van de Vlaamse regering die geen regelgeving inhoudt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;

2° de minister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten voornoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord, vermeld in punt 1°, in naam van de Vlaamse Gemeenschap, te ondertekenen;

3. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en aan de bijbehorende memorie van toelichting;

4° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen het advies in te winnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen, en te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst met oog op het inwinnen van een advies van de Raad van State.

5° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en
Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN